Andrzej Stanisław Gwiazda

Andrzej Gwiazda – ur. 14 IV 1935 r. w Pińczowie. W latach 1940-1946 przebywał z rodziną na zesłaniu w Kazachstanie, od 1948 mieszka w Gdańsku. Absolwent Politechniki Gdańskiej, kierunek elektronika (1966). W latach 1966-1973 asystent w Instytucie Cybernetyki PG, 1973-1981 inżynier w „Elmorze".Uczestniczył w protestach antykomunistycznych w marcu 1968 i w grudniu 1970 roku, od listopada 1976 r. współpracownik Komitetu Obrony Robotników. Jeden z założycieli Wolnych Związków Zawodowych Wybrzeża i jeden z trzech sygnatariuszy Deklaracji (29 IV 1978 r.), członek redakcji „Robotnika Wybrzeża". Wielokrotnie więziony i represjonowany za swą działalność antykomunistyczną.W sierpniu 1980 członek Prezydium Międzyzakładowego Komitetu Strajkowego w Stoczni Gdańskiej, współautor listy 21 postulatów, od IX 1980 wiceprzewodniczący MKZ NSZZ „Solidarność", następnie wiceprzewodniczący Krajowej Komisji Porozumiewawczej, delegat na zjazd regionalny i zjazd krajowy, w wyborach na przewodniczącego „Solidarności" przegrał z Lechem Wałęsą.Po wprowadzeniu stanu wojennego 13 XII 1981 internowany, następnie aresztowany, zwolniony w VII 1984, w XII 1984 ponownie aresztowany, zwolniony w V 1985. W 1988 przez kilka miesięcy przebywał zagranicą.Domagał się odtworzenia statutowych struktur „Solidarności". Sprzeciwiał się kompromisowi zawartemu przy Okrągłym Stole. W latach 1991-1999 ponownie (do emerytury) pracował w Elmorze".

W 2006 odznaczony Orderem Orła Białego, a w 2018 Krzyżem Wolności i Solidarności.

Powstanie Wolnych Związków Zawodowych Wybrzeża

Pierwszy niezależny związek zawodowy w PRL powstał w Katowicach w lutym 1978 roku. Na jego czele stanął Kazimierz Świtoń, elektromonter współpracujący z Ruchem Obrony Praw Człowieka i Obywatela. Grupa działaczy niepodległościowych w Gdańsku podchwyciła ideę tworzenia niezależnego związku zawodowego, na podstawie ratyfikowanej przez PRL Konwencji Nr 87 Międzynarodowej Organizacji Pracy, przyznającej pracownikom i pracodawcom prawo tworzenia bez zezwolenia własnych organizacji związkowych. 29 kwietnia 1978 roku w Gdańsku powstał Komitet Założycielski WZZ Wybrzeża, który opublikował Deklarację, podpisaną przez trzy osoby, w tym: Andrzeja Gwiazdę i Krzysztofa Wyszkowskiego.Powstanie niezależnej organizacji związkowej w PRL było znaczącym wydarzeniem. Dotychczas zniewolone przez komunistów społeczeństwo co pewien czas buntowało się, wyrażając swe niezadowolenie i spontanicznie domagało się „chleba i wolności", jak w czerwcu 1956 roku w Poznaniu, w marcu 1968 roku w Gdańsku i Warszawie, w grudniu 1970 roku w Gdańsku, Gdyni i Szczecinie, w czerwcu 1976 roku w Radomiu i Ursusie. W drugiej połowie lat 70. sytuacja uległa zmianie. Po pierwsze pojawiły się niezależne od komunistów struktury, aspirujące do pełnienia roli rzeczników interesów społeczeństwa. Po drugie niezależne organizacje społeczne i związkowe działały na gruncie obowiązujących przepisów prawa, powołując się na ratyfikowane przez PRL postanowienia międzynarodowe.Działaczy Wolnych Związków Zawodowych spotykały rozliczne represje ze strony władz komunistycznych: aresztowania, zwolnienia z pracy, szantaż. Pomimo to, wydawali niezależne czasopismo „Robotnik Wybrzeża", organizowali szkolenia związkowe, domagali się uczczenia pamięci ofiar wydarzeń grudniowych 1970 roku. W 1979 roku po zatrzymaniu Andrzeja Gwiazdy, pracownicy „Elmoru" wystąpili w jego obronie. Podobne wystąpienia miały miejsce na początku 1980 roku w Stoczni Gdańskiej i „Elektromontażu". W sierpniu 1980 roku Gdańsk został objęty strajkiem powszechnym, w wyniku którego, na mocy porozumienia z władzami, pracownicy masowo i żywiołowo przystąpili do tworzenia Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność".„Solidarność" nie była jedynie związkiem zawodowym. Była wielkim ruchem odrodzenia narodowego, fenomenem budzącym powszechny podziw na całym świecie. Przyczyną popularności „Solidarności" poza granicami Polski była jej autentyczność i unikalna formuła: ruchu związkowego, społecznego, narodowego, ruchu działającego bez przemocy a jednocześnie domagającego się realizacji nie tylko praw pracowniczych ale również obywatelskich, poszanowania godności człowieka, wolności wyznania i prawdy w życiu publicznym.Projekt cyfrowych bliźniaków prezentuje sylwetki dwóch postaci, które odegrały znaczącą rolę w okresie poprzedzającym powstanie „Solidarności" oraz w okresie jej największej popularności w latach 1980-1989.

„Projekt "Cyfrowych Bohaterów" prezentuje sylwetki bohaterów historii Polski, które zostały i będą realizowane dzięki

technologii digital human. Dwie pierwsze postaci, które prezentujemy odegrały znaczącą rolę w okresie poprzedzającym powstanie „Solidarności” oraz w okresie jej największej popularności w latach 1980-1989.

Zobacz kolejnego "Cyfrowego Bohatera"

Następny Strona